

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/24/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115011495
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8115011495.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Petra Tobiaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06.09.2016, v trestnej veci proti obvinenému L. S. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/137/2015 zo dňa 20.06.2016, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 241 ods. 1 písm. f/ Tr. por. obžalobu podanú Okresnou prokuratúrou Prešov dňa 07.12.2015 na obvineného L. S., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 03.09.2015 asi o 22.25 hod. v Prešove, na Ul. Štefánikovej, v blízkosti budovy Tatra banky, bez použitia násilia, v čase, keď stál oproti poškodenému K. N., tomuto z krku stiahol retiazku s príveskom zo žltého kovu v hodnote 960,- eur, pričom uvedeného konania sa dopustil napriek tomu, že bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený a to trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/83/2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 04.06.2015, ktorým bol obvinený uznaný vinným z trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.,

odmietol a vec vrátil prokurátorovi.

Proti tomuto uzneseniu podal, v zákonom stanovenej lehote, okresný prokurátor sťažnosť. V jej písomnom odôvodnení uviedol, že nesúhlasí so záverom okresného súdu, že bolo porušené právo na obhajobu obvineného a že obvinenému nebolo umožnené v plnom rozsahu uplatniť si svoje zákonné práva. Podľa prokurátora, konštatovanie súdu, že generálna substitúcia nie je v trestnom konaní možná, nemá právne odôvodnenie.

Sťažovateľ vyjadril názor, že keď ustanovený obhajca Z.. S. A. udelil dňa 7.10.2015 Z.. S. H. substitučné plnomocenstvo, v ktorom uviedol, aby ho tento advokát zastupoval v trestnej veci obvineného L. S. v plnom rozsahu, tak išlo o splnomocnenie na všetky procesné úkony v tejto trestnej veci a teda Z.. H. bol splnomocnený aj na doručenie uznesenia o vznesení obvinenia, ako aj na upovedomenie o termíne konania jednotlivých procesných úkonov a úkonov sa aj zúčastnil, čo podľa sťažovateľa svedčí o tom, že dbal o uplatnenie práv obvineného, a nakoľko dôvod povinnej obhajoby vznikol až vzatím obvineného do väzby, samotné doručovanie uznesenia o vznesení obvinenia splnomocnencovi ustanoveného obhajcu v čase doručovania nemalo vplyv na podávanie opravného prostriedku obhajcu v mene obvineného a ani nemalo vplyv na uplatnenie iných procesných práv.

Na záver prokurátor poukázal na to, že obvinený už vykonal trest odňatia slobody a tak dôvod povinnej obhajoby už nie je prítomný. V podstate z týchto dôvodov navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal a rozhodol.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce, a dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že uznesenie o vznesení obvinenia a všetky vyrozumienia obhajcu o termíne konania jednotlivých úkonov prípravného konania boli doručované substitútovi a nie ustanovenému obhajcovi, hoci generálna substitúcia v trestnom konaní nie je možná a ustanovený obhajca musí byť upovedomený o všetkých úkonoch trestného konania a všetky rozhodnutia či upovedomenia musia byť jemu doručované, aby mohol obvinenému poskytovať potrebnú právnu pomoc a riadne ho obhajovať. Porušenie práva na obhajobu videl okresný súd aj v tom, že zo spisu nebolo zrejmé, aby sa obhajca vzdal svojho práva uvedeného v § 208 ods. 1 Tr. por. a z toho dôvodu malo byť upovedomenie o záverečnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu doručené ustanovenému obhajcovi a nie substitútovi. Okresný súd uzavrel, že postupom orgánov činných v trestnom konaní došlo k porušeniu práva na obhajobu, pretože obvinenému nebolo umožnené v plnom rozsahu uplatniť jeho zákonné práva vyplývajúce z Trestného poriadku.

Krajský súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti zistil z obsahu predloženého trestného spisu, že obvinený je trestne stíhaný na podklade uznesenia Obvodného oddelenia Policajného zboru Prešov-Juh zo dňa 4.9.2015, ČVS:ORP-1279/JU-PO-2015 a bol mu opatrením Okresného súdu Prešov zo dňa 17.9.2015, sp. zn. OTp95/2015 ustanovený obhajca Z.. S. A., advokát so sídlom K., ul. E. XX, ktorý dňa 7.10.2015 písomne splnomocnil advokáta Z.. S. H., so sídlom K., E. XX, aby ho zastupoval v plnom rozsahu vo veci predmetného trestného stíhania, a Z.. S. H. písomne poveril svoju advokátsku koncipientku S.. Z. M. dňa 24.11.2015, aby ho ako obhajcu obvineného L. S. zastupovala dňa 25.11.2015 na výsluchoch a porade s klientom a dňa 26.11.2015 ju poveril, aby ho dňa 27.11.2015 zastupovala pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu.

Samotný obvinený L. S. počas svojho výsluchu na Obvodnom oddelení Policajného zboru Prešov-Juh dňa 4.9.2015 vyhlásil, že sa nechce zúčastniť preštudovania spisu po skončení vyšetrovania a chce sa zúčastňovať na všetkých úkonoch trestného konania, ktoré vyhlásenie zmenil pri svojom výsluchu dňa 13.10.2015 tak, že nežiada byť vyrozumený o termínoch vyšetrovacích úkonov a výsluchov sa nechce a nebude zúčastňovať, ale súhlasí, aby ho v predmetnom trestnom konaní zastupoval ustanovený obhajca Z.. S. A. a žiada, aby o úkonoch bol vyrozumený jeho obhajca. Z predloženého spisu nevyplýva, že by toto svoje vyhlásenie obvinený akýmkoľvek spôsobom následne menil. Z pripojenej doručky vyplýva, že policajný orgán o tomto výsluchu upovedomil len Z.. S. H., ktorý sa ho podľa zápisnice o výsluchu aj zúčastnil, pričom ustanovený obhajca Z.. S. A. prítomný na tomto výsluchu nebol.

Z predloženého spisu je ďalej zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní neupovedomili Z.. S. A., ale len Z.. S. H., ani o plánovaných výsluchoch poškodeného K. N. na deň 14.10.2015, svedkov I. G., Z. S. a I. I. na deň 20.10.2015, na ktorých sa namiesto Z.. S. A. zúčastnil Z.. S. H..

Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu a pripojenej doručky napokon vyplýva, že o tomto úkone bol dňa 25.11.2015 upovedomený Z.. S. H., pričom namiesto neho a namiesto Z.. S. A. sa uvedeného úkonu zúčastnila koncipientka S.. Z. M..

O plánovanej konfrontácii obvineného s poškodeným K. N. na deň 25.11.2015 a výsluchu poškodeného K. N. na deň 25.11.2015 už ustanovený obhajca Z.. S. A. bol upovedomený, hoci sa ich nezúčastnil, zúčastnila sa ich koncipientka S.. Z. M..

Po takto vykonanom prípravnom konaní podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov dňa 07.03.2015 na obvineného L. S. predmetnú obžalobu č.k. 3Pv566/7707-28 zo dňa 3.12.2015, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák.

Podľa § 2 ods. 9 Tr. por. každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

Súčasťou práva obvineného na obhajobu je aj právo žiadať, aby bol vypočúvaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania a právo uplatňovať svoje práva sám alebo prostredníctvom obhajcu /§ 34 ods. 1 Tr. por./.

Podľa § 34 ods. 4, prvá veta, Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Podľa § 36 ods. 1 Tr. por. obhajcom môže byť len advokát.

Možnosť zastupovania advokáta iným advokátom (a to aj pri obhajobe v trestnom konaní) je upravená v § 16 ods. 1 až ods. 3 zákona č.586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov, podľa ktorého advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom, pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient, no zastupovanie nie je možné proti vôli klienta.

Zastupovanie obhajcu advokátskym koncipientom v trestnom konaní upravuje aj ustanovenie § 36 ods. 2 Tr. poriadku.

Podľa § 36 ods. 2 Tr. poriadku pri úkonoch trestného konania sa môže dať obhajca zastúpiť advokátskym koncipientom, ak s tým obvinený súhlasí

a/ v prípravnom konaní, ak ide o konanie o prečine a zločine s výnimkou obzvlášť závažného zločinu.

b/ v konaní pred súdom, ak ide o konanie o prečine.

Citované ust. § 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/586/>> o advokácii v znení neskorších predpisov umožňuje, aby sa advokát v rámci svojho poverenia dal zastúpiť iným advokátom v celom rozsahu svojho poverenia, teda generálne alebo len pri jednotlivých úkonoch, no v oboch prípadoch len pri splnení podmienky, že takéto zastupovanie nebude odporovať vôli klienta, v danom prípade obvineného v trestnom konaní.

Predpokladom uplatnenia práva obvineného na obhajobu prostredníctvom účasti obhajcu na úkonoch použiteľných v konaní pred súdom ako dôkaz, je to, že policajt obhajcovi pri zachovaní zákonných obmedzení umožní formou upovedomenia výkon práva obhajcu uvedeného v § 213 ods. 2 prvá veta Tr. por.

Rovnako je policajt povinný podľa § 208 ods. 1 Tr. por. umožniť obvinenému, obhajcovi, poškodenému, jeho splnomocnencovi alebo opatrovníkovi, zúčastnenej osobe a jej splnomocnencovi v primeranej lehote /v danom prípade obvineného a obhajcu najmenej troch dní, pričom túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom/ preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania, ak považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené /§208 ods. 1 Tr. por./

Ako to už bolo uvedené obžalovanému bol súdom ustanovený obhajca Z.. S. A., preto boli orgány činné v trestnom konaní povinné o plánovaných úkonoch trestného konania vyrozumieť práve tohto obhajcu. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že ustanovený obhajca obžalovaného sa v rámci svojho poverenia nechal zastúpiť iným advokátom, a to Z.. S. H., keďže súd ustanovenie obhajcu Z.. S. A. nezrušil a obžalovanému neustanovil obhajcu Z.. S. H.. Substitučné plnomocenstvo udelené ustanoveným obhajcom oprávňovalo splnomocnenca Z.. S. H. zastúpiť ustanoveného obhajcu pri úkonoch trestného konania, nezbavovalo ale orgány činné v trestnom konaní povinnosti vyrozumieť o úkonoch práve ustanoveného obhajcu, pretože, ako to už bolo uvedené, súd jeho ustanovenie nezrušil.

Pokiaľ teda orgány činné v trestnom konaní o jednotlivých úkonoch trestného konania nevyrozumievali ustanoveného obhajcu, takýmto postupom došlo k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu.

Navyše zastúpenie obhajcu, ako to už bolo uvedené, nie je možné proti vôli obžalovaného. Obžalovaný pri svojom výsluchu vyjadril súhlas, aby ho v trestnom konaní zastupoval ustanovený obhajca Z.. S. A. a vyjadril vôľu, aby o úkonoch bol vyrozumiený jeho obhajca, teda Z.. S. A. (iný obhajca v trestnom konaní obžalovanému ustanovený nebol a ani obžalovaný si iného obhajcu nezvolil). Z obsahu spisu nijakým spôsobom nevyplýva, že by obžalovaný so zastúpením ustanoveného obhajcu súhlasil a nevyplýva

taktiež, aby mu bola daná aspoň možnosť vyjadriť nesúhlas s takýmto zastupovaním, hoci orgány činné v trestnom konaní sú povinné poskytnúť obžalovanému plnú možnosť na uplatnenie jeho práv.

Obdobne krajský súd nezistil, že by obvinený udelil ustanovenému obhajcovi súhlas, aby sa pri jednotlivých úkonoch nechal zastúpiť advokátskym koncipientom. Aj takýmto postupom došlo potom k porušeniu práv obžalovaného na obhajobu.

Úkony trestného konania vykonané po ustanovení obhajcu obvinenému, bez upovedomenia ustanoveného obhajcu, a to konkrétne výsluch obvineného L. S. zo dňa 13.10.2015, výsluchy poškodeného K. N. zo dňa 14.10.2015, svedkov I. G., Z. S. a I. I. zo dňa 20.10.2015 sú v predmetnom trestnom konaní procesne nepoužiteľné, obdobne tak v prípravnom konaní nebolo ustanovenému obhajcovi umožnené preštudovať spisy, čo v konečnom dôsledku vedie k záveru, že obžaloba bola podaná predčasne. Tieto úkony musia byť zopakované v súlade s právom obvineného na obhajobu v trestnom konaní a nemôžu byť konvalidované ani skutočnosťou, že dôvod povinnej obhajoby už v súčasnosti pominul. Zákonné vykonanie týchto úkonov, je pritom predpokladom pre vykonanie prípravného konania tak, ako to má na zreteli ust. § 2 ods. 1 Tr. por.

Rozhodnutie prvostupňového súdu, keď odmietol obžalobu a vrátil vec prokurátorovi je preto v súlade so zákonom a z vyššie uvedených dôvodov potom krajský súd postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora ako nedôvodnú zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.